

När Joakim väl nådde de första bergsgorillorna kunde han inte hålla känslorna i styr. "Jag började stortjuta. Jag blev så emotionellt tagen."

"Jag förstår inte hur det finns människor som inte bryr sig om vår planet", säger Joakim Odelberg

På torsdag debuterar han som programledare av SVT:s Mitt i naturen. "Det känns som att naturen har blivit sekundär, att vi står utanför och tittar på och förstör."

BILD: JOAKIM ODELBERG

STÅR STILL. Oskarshamn kommer sannolikt aldrig mer att tas i drift. BILD: GREENPEACE/TT

Ridå ner för Oskarshamn 1 och 2

■ Kärnkraftverken Oskarshamn 1 och 2 kommer sannolikt aldrig mer att tas i drift. Det är majoritetsägaren Eons linje inför bolagsstämman den 14 oktober, skriver Ny Teknik. Minoritetsägaren Fortum vill inte ha en nedläggning, men det går nu fortare än planerat. Även reaktorerna Ringhals 1 och 2 sjunger på sista versen. De ska tas ur drift senast 2020.

BILD: BJÖRN LARSSON/ASK/TT

"Naturen klarar sig utan mänskligheten"

När Joakim Odelberg var liten ville han bli upptäcktsresande • I höst blir han ny programledare för Mitt i naturen

INTERVJU Under barndomen var dykning ett av hans främsta intressen och sedan dess har intresset för naturen bara vuxit. På torsdag ser vi filmaren och fotografen Joakim Odelberg som ny programledare i säsongspremiären av Mitt i naturen. – Jag kommer ha bevaranderollen och spegla allvarliga ämnen, säger han till Dagens ETC.

Vi träffas på Stockholms centralstation. Joakim Odelberg är i huvudstaden för att medverka på "Laxgalan" – en välgörenhetsgalan för fiskefrågor. Samtidigt är han på resande fot mellan inspelningsplatserna för

höstens tio avsnitt av SVT:s Mitt i naturen, som har säsongspremiär på torsdag.

Havet har alltid präglat Joakims liv. Redan som treåring tillbringade han mycket tid i vattnet. Det var också då han fick sin första cyklop.

– Allt man kunde se var min rumpa som stack upp medan ansiktet var vänt nedåt för att se vad som pågick under ytan, berättar Joakim.

Senare blev han även inspirerad av den dykande fotografen Jacques Cousteau och undervattensvärlden i James Bond-rullen *Åskbollen*.

– Jag hade onåbara drömmar om att bli upptäcktsresande.

Joakim började först dyka som hobby, "med skitkameror". Ju mer han dök runt om i världens

desto tydligare blev insikten om att allt inte stod rätt till med havet. Det var inte enbart skröp han såg utan även förlorade nät, så kallade "spökgarn", och dess effekter.

– Jag har sett hajar sitta fast i nät som fastnat på korallrev och sköldpaddor med plastpåsar halvvägs ner i halsen.

Efterlängtat möte

Joakim blev professionell undervattensfotograf för sju år sedan och har många stora tv-produktioner bakom sig. Han kallar sig även "bevarandefilmare" och har bland annat filmat WWF:s antitjuvjaktskampanjer i Östafrika. Det är just Afrika som hjärtat tycks slå lite extra hårt för.

Joakim är nyss hemkommen från Rwanda där tv-tittarna i höst kommer få lära känna bergsgorillorna i Virungaberget. Det är mötet med dem som är hans bästa upplevelse under säsongen. När Joakim var sex år högläste hans pappa romanen *Tarzan of the Apes* och suget efter att få träffa människoaporna har funnits sedan dess. Att ta sig upp för bergen var en upplevelse i sig. Han berättar om väderbrännässlor som bränner genom klädslagen.

När Joakim väl nådde de första bergsgorillorna kunde han inte hålla känslorna i styr. – Jag började stortjuta. Jag blev så emotionellt tagen. Jag har jobbat mycket med djur men det var första gången som jag står och betraktar någon som betraktar mig tillbaka. I avsnittet kommer jämförelsen göras mellan "vitryggen och silveryggen": den vitryggiga hackspetten i Sverige som är utrotningshotad på grund av det moderna skogsbruket och silveryggen, som de stora gorillahannarna kallas.

– Båda arter är beroende av sin miljö för att överleva, förklarar Joakim Odelberg. **Har du gått över från hav till land?** – Jag har gjort som kräldjuren och kravlat upp på land. Det är evolutionen, säger han skämtsamt men blir snabbt allvarlig igen: – Allting hänger ihop – källan till allt liv kommer från havet.

– Båda arter är beroende av sin miljö för att överleva, förklarar Joakim Odelberg.

Har du gått över från hav till land? – Jag har gjort som kräldjuren och kravlat upp på land. Det är evolutionen, säger han skämtsamt men blir snabbt allvarlig igen: – Allting hänger ihop – källan till allt liv kommer från havet.

Utän ett fungerande friskt, vackert och levande hav så kommer det gå åt helvete. Joakim var med i *Mitt i naturen* redan förra hösten då han guidade tittarna bland Thailands korallrev och i havet utanför västkusten. Nu kommer han tillsammans med programledarna Anders Lundin och Magdalena

JOAKIM ODELBERG

Ålder: 45 år

Bor: Bor med hustrun Emma och katten Yoyo i ett soldattorp i Ljungskile, sju mil norr om Göteborg.

Familj: Tvillingbrodern ståuppkomikern Jesper Odelberg. Syster och föräldrar.

Tidigare: Artist och låtskrivare. • Mitt i naturen har säsongspremiär på SVT1 den 8 oktober.

Forsberg leda SVT:s populära långkörare som startade år 1980.

Vill inspirera Anledningen till att Joakim tackade ja till programledarrollen var att han vill inspirera andra. Han kommer axla bevaranderollen och ta tag i de mer allvarliga ämnena.

– Jag vill att folk ska förstå vikten av vår natur. Det känns som att naturen har blivit sekundär, att vi står utanför och tittar på och förstör.

Lever du som du lär? – Ingen är perfekt men jag försöker så gott jag kan. Jag äter ingen havsmat och köper närproducerat kött.

Trots det i många fall dystra läget ser han en attitydförändring hos många människor, de blir

allt mer uppmärksamma på hur viktigt det är att skydda naturen. – Det handlar om en livsinvestering för kommande generationer. Det är självklart för oss som jobbar med det, men människor som inte jobbar med det kanske tar naturen för givet. Han är trots allt hoppfull och säger att det går att vända många negativa trender till positiva. – Annars hade jag aldrig hållit på med detta. Då kan man lika gärna dra något gammalt över sig. Med kommande klimatmöte i Paris står miljön och klimatet i fokus, och Joakim har några punkter som han vill trycka extra mycket på: – Jag vill ha ett mer hållbart fiske, fler marina reservat och större skydd för hotade arter,

inte bara i havet utan överallt. Samtidigt ger han en känga till det svenska skogsbruket.

– Vi är jättebra på att peka med hela handen när det gäller Borneos stora oljepalmplanter, fast vi har det likadant hemma. Det finns ju ingen riktig skog kvar i Sverige, allt är plantager.

Är klimatet vår största ödesfråga? – Det finns folk som påstår att klimatförändringarna är en myt. Jag vet inte hur de tänker. Jag förstår inte hur det finns människor som inte bryr sig om vår planet, säger han och sammanfattar läget: – Vi klarar oss inte utan naturen, men naturen klarar sig utan mänskligheten. – Den mår säkert bättre utan oss.

Johan Augustin

... miljoner människor dör årligen till följd av luftföroreningar, däribland 380 000 i Europa, enligt en forskningsrapport från Max Planck-institutet. De flesta dödsfallen sker i Asien.

3,3

... miljoner människor dör årligen till följd av luftföroreningar, däribland 380 000 i Europa, enligt en forskningsrapport från Max Planck-institutet. De flesta dödsfallen sker i Asien.

System för textilåtervinning kan vara nära

■ Kommersiell textilåtervinning kan bli verklighet i Sverige omkring 2020. Det visar en ny forskningsrapport som tagits fram på uppdrag av Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen. Mekanisk eller kemisk textilåtervinning kan ge miljövinst, men då måste processerna förbättras, farliga kemikalier i textilerna måste kunna hanteras och återvinna fiber måste kunna ersätta nya, skriver Miljöaktuellt. Idag hamnar våra gamla textilier oftast i soporna och går därmed till förbränning.